

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Ryszard Małecki

Sędziowie: SSO Beata Woźniak

SSO Anna Czarnecka /spr./

po rozpoznaniu w dniu 18 lutego 2014 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy egzekucyjnej z wniosku wierzyciela (...) Spółki Akcyjnej w W.

prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...)w P.P. B., sygn. KM (...)

przeciwko dłużnikowi M. M.

na skutek zażalenia Zakładu (...)w W.Oddział w B.

od postanowienia Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu z dnia 24 października 2013r.

sygn. akt: II Co 6031/13

p o s t a n a w i a:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu Poznań – Stare Miasto w Poznaniu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

/-/ SSO B. Woźniak/-/ SSO R. Małecki/-/ SSO A. Czarnecka

UZASADNIENIE

W skardze na czynności komornika złożonej do Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu skarżący Zakład (...), Oddział w B.domagał się zobowiązania Komornika Sądowego P. B.do wydania postanowienia o kosztach egzekucji, uwzględniającego wszystkie wydatki, jakimi obciążono komornika na mocy rachunku na kwotę 80,22 zł, a nadto zasądzenia na rzecz Zakładu (...), Oddział w B.kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu skargi skarżący podkreślił, że komornik nie wywiązał się z ustawowego obowiązku uiszczenia opłaty za udzielenie informacji z konta ubezpieczonego i płatników składek, bowiem uiszczył jedynie połowę opłaty, tj. kwotę 40,11 zł, a nadto nie wydał postanowienia o ustaleniu kosztów egzekucji, które uwzględniałoby wszystkie wydatki za udzielenie informacji.

W odpowiedzi na skargę Komornik Sądowy P. B. wniósł o jej oddalenie.

Zaskarżonym postanowieniem wydanym w dniu 24 października 2012 r. Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w Poznaniu oddalił skargę.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy ustalił, że w toku egzekucji, pismem z dnia 20 sierpnia 2013 r., Komornik Sądowy zwrócił się do skarżącego o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych dotyczących dłużniczki M. M.. W odpowiedzi, pismem z dnia 2 września 2013 r., skarżący przekazał żądane informacje i obciążył Komornika opłatą w kwocie 80,22 zł za ich udzielenie, zakreślając termin do jej zapłaty do dnia 16 września 2013r. Komornik Sądowy dnia 30 września 2013 r. wydał postanowienie o ustaleniu kosztów postępowania egzekucyjnego, uwzględniając wydatki poniesione na koszty zapytań (51,55 zł) i zakończeniu tego postępowania. Zdaniem Sądu, już z tych względów skargę należy uznać za całkowicie bezzasadną.

Ponadto Sąd wskazał, że stosownie do art. 50 ust. 10 w zw. z art. 50 ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, dane zgromadzone na koncie ubezpieczonego oraz dane zgromadzone na koncie płatnika składek udostępnia się komornikom sądowym, w zakresie niezbędnym do prowadzenia egzekucji, odpłatnie, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. Zgodnie z § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 stycznia 2003 r., opłatę za udzielenie przez ZUS komornikom sądowym informacji dotyczących danych zgromadzonych na koncie jednego ubezpieczonego lub jednego płatnika składek ustala się w kwocie 30,40 zł, przy czym jej wysokość jest waloryzowana w trybie określonym w § 1 ust. 2 rozporządzenia. Z obowiązkiem udostępnienia komornikowi ww. informacji skorelowana jest kompetencja komornika do wystąpienia – w toku postępowania egzekucyjnego – z żądaniem udzielenia informacji niezbędnych do prowadzenia egzekucji (art. 761 § 1 k.p.c. w zw. z art. 2 ust. 5 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji). Informacji udziela się komornikowi w terminie 7 dni od dnia otrzymania żądania, a opłatę za udzielenie informacji komornik uiszcza po jej udzieleniu, na wezwanie podmiotu udzielającego informacji (art. 2 ust. 8 i 9 ustawy o komornikach sądowych i komornikach). Sąd podkreślił, że Komornik żądał informacji o dłużniku, zgromadzonych na koncie ubezpieczonego. Wszystkie informacje można było uzyskać właśnie z tego konta, dlatego też skarżącemu należy się jedna opłata za udzielenie takich informacji.

Od powyższego postanowienia zażalenie wywiódł Zakład (...)z siedzibą w W.Oddział w B., zaskarżając postanowienie w punkcie 2 i domagając się jego zmiany poprzez zobowiązanie Komornika P. B.do uiszczenia rachunku za udzielenie informacji w prowadzonej sprawie egzekucyjnej.

W uzasadnieniu skarżący przedstawił argumentację, z której ma wynikać, że jest uprawniony do pobrania opłaty w kwocie 80,22 zł za udzielenie informacji z konta płatnika składek. Komornik uiszczył jedynie kwotę 40,11 zł tytułem rachunku z dnia 2 września 2013 r. i nie wydał postanowienia o uwzględnieniu jedynie części opłaty za udzielenie informacji, a tym samym nie dał możliwości wypowiedzenia się przez (...)przed zakończeniem postępowania egzekucyjnego. W ocenie skarżącego, postanowienie o ustaleniu kosztów winno zostać wydane w toku postępowania egzekucyjnego, a zakończone postępowanie zamyka drogę do wydania postanowienia o ustaleniu wysokości opłaty, co w opinii żalącego wskazuje, że nie ma mechanizmów pozwalających wyegzekwować nałożone na mocy ustawy obowiązki wobec komorników.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się uzasadnione.

W toku postępowania egzekucyjnego w sprawie KM (...)skarżący domagał się uiszczenia opłaty za udostępnienie informacji w kwocie 80,22 zł.

Zgodnie z treścią art. 770 zd. 3 k.p.c. koszty egzekucji ustala postanowieniem komornik, jeżeli przeprowadzenie egzekucji należy do niego.

Nie było sporne między uczestnikami postępowania to, że do kategorii kosztów egzekucji zaliczyć należy wydatki komornika sądowego w postaci kosztów uzyskiwania informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania egzekucyjnego lub wykonania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia (art. 39 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o komornikach sądowych i egzekucji), tj. również koszty opłat należnych Zakładowi (...)za udzielenie informacji z kont ubezpieczonych i płatników.

Podkreślenia wymaga jednak, że koszty postępowania egzekucyjnego mogą być ustalone wyłącznie w tym postępowaniu, w którym powstały, co wyklucza możliwość ich ustalenia w jakimkolwiek innym postępowaniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 1973r., I CR 250/73, publ. OSNC 1974/6/110). Analogiczne stanowisko Sąd Najwyższy wielokrotnie zajmował również w odniesieniu do możliwości dochodzenia kosztów określonego postępowania rozpoznawczego w odrębnym postępowaniu (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 1965r., III CO 73/64, publ. OSNC 1966/7-8/108; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 1968r., II CR 30/68, publ. LEX nr 6308; uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 1995r., III CZP 8/95, publ. OSNC 1995/6/88; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2005r., V CK 139/05, publ. LEX nr 186929).

Postanowienia komornika w przedmiocie ustalenia kosztów postępowania egzekucyjnego mogą być na ogólnych zasadach zaskarżone skargą na czynności komornika. Skarga na czynności komornika sądowego przysługuje również w razie braku wydania przez komornika sądowego postanowienia w przedmiocie kosztów postępowania egzekucyjnego. Stosownie bowiem do treści przepisu art. 767 § 1 zd. 1 i 2 k.p.c. na czynności komornika przysługuje skarga do sądu rejonowego, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Dotyczy to także zaniechania przez komornika dokonania czynności.

Nadto, w myśl normy zawartej w treści przepisu art. 767 § 2 k.p.c. skargę na czynności komornika sądowego może złożyć strona lub inna osoba, której prawa zostały przez czynności lub zaniechanie komornika naruszone bądź zagrożone. Brzmienie wskazanej regulacji wskazuje zatem, że możliwość skutecznego zaskarżenia orzeczenia komornika sądowego w przedmiocie ustalenia kosztów postępowania egzekucyjnego (bądź zaniechania w tym względzie) przysługuje także Zakładowi (...), jako podmiotowi, który udzielił komornikowi sądowemu określonych informacji, objętych obowiązkiem uiszczenia opłaty.

Skarżący wybrał zatem właściwą drogę prawną do ochrony swoich interesów w związku z poniesionymi wydatkami za udzielenie informacji komornikowi. Jest nią skarga na czynność komornika sądowego, a w przedmiotowej sprawie skarga na zaniechanie komornika.

W ocenie Sądu Okręgowego, niewłaściwa jest praktyka nieustalania tychże wydatków przez komorników w postanowieniu o kosztach postępowania egzekucyjnego. W sytuacji, gdyby komornik nie kwestionował wysokości tych wydatków i zapłacił tę kwotę w terminie, wówczas nie byłoby konieczności wydawania odrębnego postanowienia określającego wysokość kosztów. Wówczas orzeczenie o kosztach całego postępowania egzekucyjnego zawierałoby rozliczenie niniejszego wydatku. Natomiast w sytuacji, gdy komornik kwestionuje wysokość wydatków (...), jak w niniejszej sprawie, konieczne jest wydanie odrębnego postanowienia, celem wskazania w jakiej części wydatek ten w ocenie komornika jest uzasadniony, aby tym samym umożliwić zainteresowanemu, zaskarżenie przedmiotowego orzeczenia.

Skarga (...)okazała się więc generalnie uzasadniona, gdyż komornik dopuścił się zaniechania przez nierozpoznanie wniosku (...)o zwrot wydatków w postaci opłaty za udzielenie informacji. Nie ma natomiast racji Sąd Rejonowy uznając, że wydanie przez Komornika postanowienia z 30 września 2013r. o ustaleniu kosztów postępowania egzekucyjnego, czyni skargę bezzasadną.

Skoro przedmiotem skargi było zaniechanie komornika dokonania czynności, której powinien był dokonać, rozstrzygając skargę należało polecić komornikowi jedynie dokonanie tej czynności. Komornik powinien więc w postanowieniu ustalić wysokość kosztów należnych (...). Z kolei ustalenie ww. kosztów otwiera dopiero drogę do ewentualnego kwestionowania ich wysokości (także w formie skargi na czynność komornika). Z tej przyczyny nie było podstaw, aby Sąd Rejonowy na tym etapie postępowania przesądzał, w następstwie rozpoznania skargi o wysokości tychże kosztów, ani też, aby Sąd Okręgowy wypowiadał się w tej kwestii rozpoznając nin. zażalenie.

W konsekwencji stwierdzić należy, że Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy i dlatego, na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., oraz na podstawie art. 108 § 2 k.p.c. i w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.

Rozpoznając ponownie sprawę Sąd Rejonowy dokona oceny skargi na zaniechanie dokonania czynności przez Komornika i rozpocznie od oceny, czy została ona wniesiona w terminie.

/-/ SSO B. Woźniak/-/ SSO R. Małecki/-/ SSO A. Czarnecka